

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

КОНВЕНЦІЙНИЙ НАСТРІЙ ЗА РУЗВЕЛТА, ЯК НЕЗАСТУПНОГО

ШКАГО. Краєва Демократична Конвенція почала радити від 11.30 рано в середу 19. липня в Стадіоні серед загальною настрою делегатів, що „Рузвельт незаступний“. Ледви 100 голосів є проти його поновної кандидатури, а інші, хоч багато з них погодують на четвертий вибір, будуть голосувати за поновний вибір. Загальною надією, що номінація на Рузвелта перейде в четвер 20. липня перед полуднем, а на нічній засіданні з четверга на п'ятницю президент Рузвельт виголосить по радію свою промову з заявою прийняття кандидатури.

Агітація тепер звужується до номінації кандидата на віцепрезидента. Тому, що директор Бюро Мобілізації Робучої Сили Джеймс Ф. Бірнес, як він самий каже, за порадою президента відказався від кандидатури, лишається лише теперішній віцепрезидент Генрі Волес і сенатор Гері Труман з Мисури як кандидати на номінацію на віцепрезидента. Волес заявив, що він буде боротися до кінця.

Із дотеперішнього череду коженні замітна вступна промова тимчасового президента конвенції губернатора Роберта С. Керра з Оклахоми. Він знає, що цілю партії є скоро і цілюковита перемога ворога у війні та справедливий тривалий мир. Демократична Партія зобов'язується перевести мирову програму в Америці для добра кожного, хоч би найбільш прибитого чоловіка. Кер перейшов досягнення уряду й президента що вийшов з Демократичної Партії, а потім присвятив багато місця в своїй промові на виказання недостач у провіді Республіканської Партії і браку кваліфікації губернатора Дюї на вибір на президента при недалеких виборах.

ДЮІ ЗА ПОСНІНУ АРМІЮ ПІСЛЯ ВІЙНИ.

ОЛБЕНІ (Нью Йорк). — Конгресмен Джеймс В. Водсворт, котрий надовго перед війною заступав погляд, що Америка повинна бути приготувана до війни, перевів розмову з губернатором Дюї над втриманням постійної армії після війни. З конференції оприлюднив погляд Дюї, що Америка мусить мати постійну Армію. Однак Водсворт не подав до придюного відома ніяких подробиць з розмови, ані навіть цього, чи армія має бути примусова, чи добровільна.

СЛІДСТВО НАД ПРИЧИНАМИ ВИБУХУ В КАЛІФОРНІ.

САН ФРАНСИСКО. — Щодня в п'ятницю розпочнеться урядове слідство над причинами й розмірами вибуху амуніції на двох кораблях у пристані Порт Шікагу. Досі стверджено, що число вбитих виносить 322 осіб. На кораблях вчасі вибуху було 60 моряків з торговельної маринарки і всі вони погинули. Врятувалися лише ті, що мали відпустку або дозвіл вийти на берег. З погібших знайдено досі лише 4 тіла небіжчиків, решта розвіялися в повітрі вчасі вибуху.

При вантажешню амуніції на кораблі працювали моряки з воєнної маринарки, числом 203, більша частина з них пірни. Таксамо бракує 32 членів прибережної сторожі, які мали службу на кораблях вчасі вибуху.

ПОШИРЕННЯ ПРАЦІ В ФАБРИКАХ АМУНІЦІ.

ВАШИНГТОН. — Команда армії видала заклад до енергійного поширення праці при виробі амуніції. До цієї праці потрібно 500,000 робітників, як мужчин так і жінок. Про це сповіщає директор Комісії Робучої Сили Пол МекНат. Крім тепер зайятих при виробі амуніції робітників треба ще буде нових 50,000 до кінця року, а після Нового Року продукцію амуніції ще треба буде посилити.

НОВІ ВИРОБИ З ПЛАСТИКІВ.

НІО ЙОРК. — Як далеко поступили виробити з пластиків, можна переконатися з вистави цих виробів, яку відкрито в Кіоску Добровільної Громадянської Оборони при Першинг Сквер і 42 вулиці. Тому, що подавляюча частина цих виробів придатна тепер лише для воєнних цілей і їх не можна набути, встали варт перевірити розміри нових матеріалів і виробів. З пластиків вироблені крісла, ліжка, навіть сітки до вікон на місце дотеперішніх дротяних, або рури на місце дотеперішніх мосяжних рур.

ПРИДЕРЖУЮТЬСЯ ДАЛЬШЕ НАЙКУВАННЯ.

ВАШИНГТОН. — Бюро Адміністрації Цін пригадує, що все м'ясо, з назвою „біф стейк“ або „біф ровст“ підлягає найкуванню надалі, хоч деякі роди м'яса були звільнені від найків. Таксамо підлягає найкуванню й ягнятина.

ШУКАЄТЕ ПРАЦІ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі“.

Москва знову спинила наради Монетарної й Економічної Конференції

БРЕТОН ВУДЗ. — Нареди Монетарної Конференції Об'єднаних Держав знову припинилися, коли советські делегати, порозумівшись з Москвою, відмовилися цофнути своє домагання, щоб Росія зменшила уділ в міжнароднім банку. Советам припала квота \$1,200,000,000 на загальну суму \$10 біліонів, а вони зажадали знизити до висоти 850—950 мільонів. Ситуація така, що як би Росія відмовилася влади уділу, що на ню припадає, тоді закладовий капітал міжнароднього банку треба буде знизити до \$8 біліонів. Внаслідок цього, що недокінчені наради в справі субскрипції капіталу, треба було спинити теж наради й над іншими питаннями, які злучені з субскрипцією. З огляду на те, що вже попередню конференцію припинили через проволочку відповіді з Москви в справі участі в Монетарнім Фонді, конференція опинилася в скрутному положенню.

В засаді згода делегатів має лише теоретичне значіння, бо їх ухвали не обов'язують урядів поодиноких держав, які делегати заступають. Щоб угода набрала повної сили, ці ухвали мусять бути ще ратифіковані законодавчими тілами цих держав.

Колі якась держава вкладає менше капіталу до міжнароднього банку, тоді вона зменшає теж свою гарантію на міжнародні позички, за які банк гарантує. Колі французькі делегати почули, що Росія жадає знизити уділ, вони теж собі зажадали знизити. Виявилася отже понове памагання поодиноких держав, щоб їх уділ при закладанні міжнароднього банку були як найменші, а зате, щоб уділи в Монетарнім Фонді були як найбільші, бо на підставі участі в Монетарнім Фонді вони мають претенсії до пропорціональної висоти позички в банку для себе.

АРХІЄПІСКОП СМЕЛМАН ЗНОВУ ІДЕ В ЕВРОПУ

НІО ЙОРК. — Архієпископ римо-католицької дієцезії Френсіс І. Смелман вийав на довшу подорож в Європу, кажучи теж що й до Азії. Тому, що попередню його подорож зв'язували з міжнародньою місією, ці поголоски появилися й тепер. Смелман відвідав папу Пія XII у Ватикані, як це було зрештою і попереднього разу.

ПОРОЗУМІННЯ В СПРАВІ РОБІТ ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ

ВАШИНГТОН. — Комітет урядових Ветеранів Чужинних Воєн дійшов до порозуміння з представниками Американської Федерації Праці й Конгресу Промислових Організацій над різними плянами, як призначувати ветеранів до праці після їх повороту з війни.

Цілий кабінет Тоджа зрезигнував

Японська новинарська агенція „Домей“ подає, що цілий кабінет генерала-прем'єра Тоджа уступив. Встановлення нового кабінету оправдується потребою „скріплення“ кабінету ширшим добором його персоналу“. Нотім нагакується на те, що кабінет не встиг досягнути своїх воєнних цілей. Новий кабінет має повести справді тотальну війну.

НІМЕЦЬКИЙ ГЕНЕРАЛ У МОСКОВСЬКИМ ПОЛОНІ ОСУДЖУЄ ГІТЛЕРА

МОСКВА. — Всі московські часописи подали публічний лист німецького генерала Едмунда Гофмайстера, 51-літнього бувшого команданта 41. німецького повозового корпусу. Лист закидає поважну частину невдач німецьких військ у Росії Гітлерови, котрий не тільки робить фатальні помилки, але й ніколи зо своїх помилок не вчиться.

СВАРИ МІЖ НІМЕЦЬКИМИ ГЕНЕРАЛАМИ

КАІРО. — Урядовий комунікат грецького уряду на вигляню подає, що недавно тому відбулася в готелі „Бретань“ у грецькій столиці Атенас конференція визначних німецьких генералів для розгляду ситуації. Підчас конференції прийшло до сварки між старшими й молодшими генералами; старші генерали стали стріляти. В бійці згинув шістьох генералів. Потім перанені німці пробували утікати, але їх перестріляли сторожі „Жуштафелю“.

ЧУТКИ ПРО ВСТАНОВЛЕННЯ ГІМЛЕРА ДИКТАТОРОМ НІМЕЧЧИНИ

СТОКГОЛЬМ. — Сюди приходять з Німеччини вісті, що наїстичніший уряд пробує вийти з критичної ситуації, створеної постійними німецькими невдачами на фронтах, через надання Гімлерови найширших прав команди над „Вермахтом“. Він став би просто неопівальним диктатором Німеччини, просто новим фірером, на місце Гітлера.

ПРОТИ ГОЛЕННЯ ГОЛОВ ПРОНАЦІСТИЧНИМ ФРАНЦУЖАНКАМ

ЛОНДОН. — Лондонські Газети піддають сумку Французькому Комітетові Національного Визволення перестати практику голити голови французжанок, що допустилися меншої співпраці з наїстами. Речник Комітету висказався за що практику.

ЦЕ Є ДОБРІ ЯПОНЦІ. — Ці японці пробували здержати американців на побережжю острова Сайпану, на архіпелазу Маріанас. Тепер вони відійшли до своїх предків. Тодішній японський прем'єр Тоджа заявив був, що добуття Сайпану американцями викликає „велику національну кризу“ в Японії. На світлині видно на задньому плані американські повзи, що застрягли в м'якому піску побережжя.

АЛІАНТИ ЗАНЯЛИ ЛЕГГОРН І АНКОНУ

РІМ. — Два важні італійські порти попали в один день у руки Аліантів. На побережжю Лігурійського моря американські війська заняли місто Леггорн (по італійськи: Ліворно), на побережжю Адриатику польський корпус ввійшов до порту Анкони.

Оба порти сильно знищені, але Аліанти їх скоро направлять і вони відиграють велику роллю в дальшій війні, бо наближать поважно підвіз воєнних матеріалів і військ морем. Леггорн є знищений більше, ніж Анкона, котру польські війська заняли несподіваним нападом на німців.

БРИТАЙЦІ ВЖЕ 7 МИЛЬ ПОЗА КАЕНОМ.

ШАРВІЩА КВАТИРА АЛІАНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Бритійська друга армія в Франції посунулася за один день п'ять миль наперед та звільнила з ворога дванадцять місцевостей. Яких вісім миль поза Каеном розвинулася велика битва повзи.

Бритійці поступають незвичайно скоро. Німці відступають поспішно, бо не мають підготованих оборонних ліній між теперішньою позицією й Паріжем. Аліантські втрати в людях легкі.

2,000 БОМБОВИКІВ БЄ ПО НІМЕЧЧИНІ.

ЛОНДОН. — Дві тисячі американських важких бомбовиків ударило з баз у Британії й Італії по фабриках амуніції, залізничних узлах і летунських майданях південної Німеччини.

У вівторок уночі британські літаки вдарили по німецьких фабриках синтетичної нафти в Рурцінці та скинули теж бомби на Берлін і Кельн.

„РОБОТИ“ БЮТЬ ПО БРИТАНІ ШЛУ ДОБУ.

ЛОНДОН. — Через цілий день і цілу ніч сипалися градом на південну Британію й Лондону безпильотні бомби. Був це найсильніший напад цієї зброєю від самого її заведення німцями. Бомби летіли безпереривно, немовби гарматні кулі, вистрілені в баражу („гураганному огні“).

Бритійський уряд припускає, що німці стріляють цими „роботами“ вже не з французького чи бельгійського побережжя, а десь з глибини краю.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ВЖЕ ПІД ЛЬВОВОМ.

ЛОНДОН. — Російські війська, що розвинули одну з найсильніших офензив цієї війни, вже доперли на віддалі дев'ять миль від Львова та перейшли поза ріку Буг на територію, котру й советський уряд приймає за польську. Рівночасно російська команда кинула нову армію в бій за Лотву. На 800 миль довгому фронті від озера Ладого по Львів советський уряд має у 5 краях 9 армій.

Червона армія заняла на залізниці Білосток-Берестя, котру вважається головною німецькою оборонною лінією між Варшавою й польською рівниною, місто Клещелі, що лежить 95 миль на схід від Варшави. В офензиві в напрямі Берестя червона армія заняла теж Березу, Імени, Городець, Мехведовичі, Камінь-Городецький, Камінь Королівський і Кортелиці. У своїй офензиві на Львів червона армія за няла повітове місто Сокаль і місто Мости Великі, як також сотку інших місцевостей, з котрих більші такі: Борятин, Кристинювіль, Острів, Прусинів, Куличків, Деревина, Дзібувляки, Жовтані, Ременів (що лежить усього 14 кілометрів від Львова), Дзедзелів, Козлів, Вільшаниця, Яблонівка, Топорів, Заболотів й Підгірці. На північ і полудне від Сокаля червона армія перейшла ріку Буг.

Советські бомбовики були по німецьких поїздах та магазинах амуніції в Двинську, Сельцах і Львові. Пізніший московський комунікат говорить про завзяті бої советської армії проти німецьких фортифікацій, виставлених в околиці Кристинополя, на лівому березі ріки Буга. В бою ворог поносить поважні втрати. Червона армія зліквувала теж групу німецьких військ, що осталася коло міста Бродів.

ДАЛ БОМБАРДУЮТЬ ЯПОНЦІВ НА ГВАМІ.

ПЕРЛ ГАРБОР. — Могутні відділи американської флотії б'ють уже чотири дні по японських позиціях на острові Гвамі, що колись його японці захопили від Злучених Держав. Бій коло Гваму розвинувся в найзавзятішу битву на Паціфіку. Американці постійно збільшують атакуючі сили.

АМЕРИКАНСЬКІ СУБМАРИНИ ТОПЛЯТЬ ЯПОНСЬКІ КОРАБЛІ.

ВАШИНГТОН. — Американські субмарини затопили знову 14 японських кораблів, у тому числі один нищитель, один помічний корабель воєнної флотії середньої величини. Досі американці затопили японцями субмаринами на Паціфіку 654 кораблі.

АЛІАНТИ ВИЩІРАЮТЬ ЯПОНЦІВ З ІНДІЇ.

КЕНДІ (Сейлон). — Аліантські війська прогнали вже японців, що нахали на Індію, трицять миль поза Імфал, в округ Палелу, що лежить коло самої грашиці Бурми.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст угодошення має бути в адміністрації 48 годин перед тим, як почати друкувати, в котрим угодошенням хоче мати своє угодошення.

ПЕРЕДПЛАТА SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy

На рік	One year	\$7.00
На шість місяців	Six months	\$3.75
На три місяці	Three months	\$2.00
Число з суботи (з англійською частиною)	Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly)	

Address: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Виміна мозків у Японії

Останніми часами наступили поважні переміни в найвищому командуванні німецькими військами. Для їх оправдання були з німецької сторони подані різні згляди здоров'я, але в широкому світі прийнято загально це за доказ, що в Німеччині десь проявляється невдоволення з боку способу ведення війни та що уряд старається заглайти це невдоволення, кидаючи йому в жертву одного або другого полководця.

Тепер про подібні переміни мозків серед найвищої військової й флотної команди доносять з Японії. Наперед прем'єр Тоджо „звільнив“ з становищ кількох визначних військових й флотних командантів, та встановив нових людей на важні пости генерального інспектора військового виховання й начальника військової авіації. В першій мент ці пересунення могли робити вражіння, що тут просто, як це водиться в Японії, де вояки мають малі пенсії, дається нагоду новим людям з тої самої військової кліки „поживитися“ коштом окупованих країв.

За пару днів одначе прийшла вістка, що навіть самого Тоджо, котрий вважається верховодом цілої так званої манджурської кліки, що втягнула Японію до війни, „звільнено“ з становища начальника генерального штабу армії, котрий мав безпосередню владу над військовими операціями. Тоді стало ясно, що тут не мається до діла з плондрванням окупованих країв, а з чимось далеко поважнішим. Це є знак, що вся кліка Тоджо захитана мілітарними невдачами японської флотії й армії та що ціла ця кліка стоїть перед утратою влади. Першим кроком до цього є відобрання Тоджової влади над суходоземними операціями.

Тепер команда японських військ переходить у руки найтвердіших японських командантів, які дістануть завдання боронити вже властивої Японії та її грабіжу в Китаю. Тоджо остається ще далі прем'єром, він усе ще має політичну владу, але така влада в Японії вважалася все супроти військової другорядною.

Для Америки переміни мозків у японським уряді є потвердженням американських воєнних доспівів. Американці всіляк вже завдати Японії такі поважні удари, що від них трясеться вже японська імперія в самім своїм центрі. Очевидно, американці цим не можуть бути задоволені, бо з одного боку це признание невдачі, але з другого боку це реорганізація для справнішого опору американській потузі. Америка мусить далі воювати, поки вся кліка, що дурманить японський народ дурійкою потуги, злетить з плечей японського народу, поки японська мілітарна кліка не буде вирвана з корінням. І американці готові на цю роботу, хочби вона мала їх коштувати великі видатки в маетку, праці й життю.

Світова стабілізація грошей і міжнародній банк

Перша світова війна принесла світову економічну кризу, яка, в засади, довела до другої світової війни. Криза зачалася від упадку вартості грошей в європейських державах. Щоб піднести вартість гроша в Європі, Америка мусіла прийти з видатною фінансовою поміччю навіть своєму ворогові, Німеччині. Це сталося в 1924 р. на підставі звісного фінансового плану Доса.

Тоді Німеччина дістала із Злучених Держав 800 мільонів золотих марок і, як то кажуть, стала на ноги. Безпосередно після цього Англія теж устатувала свою монету. Йшло до справжньої реабілітації світу, аж несподівано прийшла криза в самій Америці внаслідок нездорової спекуляції. Спекуляція довела до правдивого фінансового параліжу, а за цим пішла невпевненість політичному світі.

Двадцять літ після стабілізації фінансів Німеччини на підставі плану Доса зіхалися представники й фінансові експерти 44 держав в американським містечку Бретон Вудз в стеїті Нью Гемпшир, щоб пригадати собі на лекцію з першої світової війни і недопустити до поновного обезцінення вартості гроша. Значить, приїхали на нараду для утривання вартості гроша кожної держави, або як то кажуть стабілізації. Стабілізацію уявляли при допомозі двох світових установ. Одна, це Міжнародній (міждержавній) Монетарній Фонд, з капиталом вісім біліонів і вісімсот мільонів (\$8,800,000,000). Друга, це Банк для Реконструкції й Розбудови з капиталом десять біліонів. Одна й друга установа з собою стоїть в тісній залежності, хоч обі є самостійні.

Монетарній Фонд є поправді першою установою для роздавання позичок, а банк є для гарантії. Лише, що Монетарній Фонд має за завдання втримати слабу, обезцінену монету на її основній висоті через уділювання позичок в сильніший монеті і в такий спосіб втримувати вартість гроша кожного краю на його висоті. А як це треба скріплення цієї вартості й безпеки на будуче, тоді приходиться банк в поміч з позичкою від себе.

Це складна система, бо придумана шойно вперше в світовому ладі. У практиці вище таке, що держави, які хочуть користати з цієї системи, сталися кожна окремо дістати право власти як найбільше

грошей до Монетарного Фонду, бо чим вища їх вкладка, тим вони мають більшу претенсію до отримання пропорціонально вищої позички з міжнародного банку.

В оконечнім рахунку доля обох установ залежить від цього, як далеко піде Америка у співділанню з іншими країнами для втривання миру в цілому світі. Цю справу вирішать вже мабуть незадовго чотири світові потуги, що зберуться на нараді у Вашингтоні вже в початках серпня 1944 року, а коли буде створене міждержавне тіло, якесь Ліга Миру, тоді наберуть сили ухвали й постанови Міжнародної Монетарної й Економічної Конференції з Бретон Вудз і тоді шойно ввійде в життя Монетарній Фонд та міжнародній банк.

Варт це приглянутися, як і хто буде цим фондом заряджувати, бо це теж нова справа. Отже долю цього фонду з 8.8 біліонів доларів буде вирішуватися 99,000 голосів, які будуть розділені поміж 44 держав. Америка докладає до фонду 2 біліони й 750 мільонів (\$2,750,000,000), значить 31% усього фонду, але Америці припаде лише яких 27% усіх голосів, а це значить 27,750 голосів. На підставі такого ключа йде теж відповідна кількість голосів для Англії, яка приходить з уділом \$1.3 біліона, Росія з уділом \$1.2 біліона, Китай з \$550 мільонами, Франція з \$450 мільонами і т. д.

Як бачимо, то Америка дістала менше голосів, ніж їй належить пропорціонально. Делегати пояснюють це тим, що треба Америці було вдовольнитися меншим числом голосів, щоб діти спромогу діяти хоч до якогось значіння й малим державам. Але це не зменшує сили Америки, бо вона й так матиме великий вплив при голосуванні, де до вирішення треба буде мати чотири п'ятих більшості голосів, коли прийде під голосування вирішення вартості гроша якогось краю.

Монетарній Фонд має функціонувати як каса, до якої удається якийсь край з проханням, щоб каса закупила золоту паперові гроші цього краю, коли вартість його гроша захитана. Тоді шойно такий край може виплатити своїми грошми належитість за крам, закуплений за границею. Передбачують, що після війни чужинні держави закуплять в Америці крामу й загально всяких виробів вартості по 2-3 біліони доларів через

бригади, чи з Києва їхати на Коростень, Сарни, Ковель, Холм. Бригада мусіла їхати польською дорогою, найкоротшою, і в Сарнах він міг розвідати, чи ешалони бригади приїхали. По надумі рішши пристати до першого відходячого на захід ешалону і з тим забрався до штабу. Блукаючи вулицями приглядався Києву. Ніщо не змінилося — таж приїзана фронтова публіка тіж самопевні городовики, тіж підозрілі типи у кепках на „бакір“, але місцями — на більших будинках повівали червоно-синьо-білі прапори (7. серпня по новому стилю). Поза цим не міг сказати у склад котрого корпусу чи армії бригада мала ввійти. Виніс сумне вражіння з роботи штабу, — безплітність і неорганізованість. Та чого крайного сподіватися, раз самий голов.нокомандуючий водиться з духовними? Будуть і тепер посылати вагони образків святих замість набоїв.

Для нього ясне було одно: полкунів не застане на місці. Роздумував, що діяти — чи їхати на Бахмач-Гомель і в Гомелі розшукувати ешалони

М. Чубатий.

Що видів лютенант Дацько в Советській Україні та чого не догадався?

Що видів західно-український вчений в Києві та з ким він цілувався?

Був час, недовгий правда, десь в роках 1926-1928, коли то відносини поміж Советською Україною та Західною Україною були не тільки можливі, але навіть вдоволяючі завдяки двом людям зі Східної України — комісарові освіти Миколі Скрипникови та львівському советському конзулеви, Липинському. Советський конзуль був людиною щирою та як показалося згодом добрим українцем. Він часто появлявся на українських концертах, запрошував до себе західно-українських науковців та економістів на чайок та на астраханську ікру. Висліди його товариської праці були для Советського Союзу прямо світлі. Конзуль проложив перші деди упередження західних українців до большевицької влади. Правда українська публічна опінія не брала учасникам тих чайних вечерів у конзуля за добре, навпаки висмівали їх ікроїдами, але всеж таки не вважали тих людей за зрадників української ідеї, радше за опортуністів.

Колиб справді Советам залежало було тоді на пригорненні західних українців до себе, то львівський конзуль Липинський повинен був дістати першорядний аванс у своїй кар'єрі. Сталося навпаки, через

кілька літ. Таксамо чужинні краї будуть потребувати грошей на розбудову знищених залізниць, портів, електричних та на відбудову фабрик. Такі трансакції можна буде перевести скомбінованим способом через Монетарній Фонд і міжнародній банк. Але поодинокі держави мають пробувати наперед використати свої джерела доходу та пробувати дістати позичку від приватних установ та банків. Колиж би якась держава не могла дістати позички в приватних установах, шойно тоді може звернутися до згаданих двох міжнародних установ.

Міжнародні установи мають прихильно поставитися до прохання якоїсь держави, бо від відбудови краю залежить теж і політична стабілізація краю. А це буде, спільний інтерес цілого світу, бо весь лад після війни буде побудований на взаємозалежності одного краю від другого і одниниць від цілості.

Міжнародні установи мають прихильно поставитися до прохання якоїсь держави, бо від відбудови краю залежить теж і політична стабілізація краю. А це буде, спільний інтерес цілого світу, бо весь лад після війни буде побудований на взаємозалежності одного краю від другого і одниниць від цілості.

Міжнародні установи мають прихильно поставитися до прохання якоїсь держави, бо від відбудови краю залежить теж і політична стабілізація краю. А це буде, спільний інтерес цілого світу, бо весь лад після війни буде побудований на взаємозалежності одного краю від другого і одниниць від цілості.

два чи три роки його відкликали до Советів й розстріляли.

Багато до наближення західно-українського наукового світа, згуртованого в Науковім Товаристві ім. Шевченка у Львові, до українських науковців Советської України причинився комісар народної освіти Микола Скрипник. Це старий, фанатичний большевик, один із творців Советського Союзу, але такі ніде правді діти такі українці. Він сам відвідав навіть Львів, в Науковім Товаристві ім. Шевченка мав виклад про постанову українізації в Советській Україні та кромі протесту з боку молодих націоналістів назвагал був прийнятий прихильно та лишив по собі добре вражіння.

Завдяки праці конзуля Липинського та комісара Скрипника зорганізувалася, мабуть 1927 року, поїздка українських економістів та науковців на Радянську Україну.

Не мав я сам щастя відбутти таку інтересну поїздку до Києва, хоч як був би бажав, бо в Києві як вчені аспіранти Всеукраїнської Академії Наук опинилися мої деякі учні з Тайного Українського Університету у Львові, тому радо був би я їх відвідав. Душею бажав я теж особисто заїзнітися з тими молодими вченими українцями, що в тих роках українізації розвинули таку великанську наукову, високо корисну працю. Я не поїхав, одначе поїхав мій найближчий приятель, що розповідав мені деталі із своєї поїздки на Радянську Україну.

Витали нас там, оповідав мені мій друг, як правдивих братів. На стацію вийшла ціла депутація економістів та науковців. Правда були це люди для нас незнані, але в вишванних сорочках та говорили прегарною українською мовою. Виправдували, що старші відомі громадяни, як проф. Грушевський, Ефремів та другі перетяжені працею тай вони їх виручують.

Кожен із учасників прогуляки дістав одного приятеля, радянського брата земляка, який мав дбати, щоб братови зі Західної України не нудилося. Зараз на стації розцілувалися та запропонували свої услуги. Автомобіль до диспозиції, все може в Києві та в околиці оглянути. Люди надзвичайно ввічливі та сердечні. Ще Київ ледви розбудився, а

ще в Києві ледви розбудився, а

свіжо добутий приятель вже жде з автомобілем. Де поїдемо, каже мій приятель західний українець? Де бажаєте, але може там до оцеї школи, а опісля до дитячого жолобця. А можеб я так міг побачити якусь церкву, виповідає свої побажання галицький церковник. Дуже радо, була відповідь, ось так при спосібности. Кілька днів їздили, але все тої спосібности не було.

На закінчення спільна вечора кордонами розданих братів. Мій друг в часі вечері стріву відомого українського вченого, що переселився на Радянську Україну зараз в перших роках українізації тай втаєється з ним і рекомендує свого товариша, вже сердечного та услужного друга від кількох днів. Український вчений привітався чемно та тільки шукав мінутки, щоб відійти від товариства того третого. Така хвилина таки трапилася тай перше слово до мого приятеля, а Ви що так заприязнилися з тим чоловіком? Або що? Таж це людина золотого серця, ширий українець, відповів мій друг. Слухайте, цей агент большевицької ГеПЕУ.

Ось так виглядала поїздка західних українців на східну Радянську Україну та їх оглядання України в товаристві самих земляків зі золотими серцями, ширих українців у вишванних сорочках. Не кажу, що це був безпосередний результат поїздки західних українців на Радянську Україну, але конзуль Липинський небаво згинув під стінкою за „український націоналізм“, а кілька літ пізніше старий большевик Микола Скрипник закінчив самовбивством.

Французький прем'єр Еріо та патьомкінівська Україна.

За кілька літ розвіялися всі лихні західних українців про можливість подати руку східним братів українцям понад Збруч річку. Західні українці переїхали основну школу досвіду та були зацпенені і забезпечені проти всякого советогофіїства. Але на Україну звичаєм відомого губернатора поневолоеної України з 18. століття, князя Патьомкіна спрваджували ще різних людей та показували їм патьомкінівські села неіснуючого гаразду та щастя українського заселення. Саме тоді, коли в Україні шалів другий голод 1932 р. вибрався на Україну французький прем'єр Еріо. У своїм звідомленні він писав похвали про квітучу Україну саме в часі, коли сотні тисяч українських людей пухли з голоду. Аж далеко пізніше сам чин прийшов до переконавання, що впа в жертвою звичайного обману, що йому показували гажок потьомкінівські села в Україні.

Що видів лютенант Дацько тай над чим не застановляється?

Воєнні обовязки, відбутти летунський рейд з Італії на Україну, завели поручника Била Дацька на здавна для американців приготований летунський майдан в Україні, про що згадувала вже американська преса. Поручник Дацько списав свої вражіння та приїхав в Америку, а звідси вони дійшли до преси. Майдан, як летунський майдан, всі вони згадувала вже американська преса. Поручник Дацько списав свої вражіння та приїхав в Америку, а звідси вони дійшли до преси. Майдан, як летунський майдан, всі вони згадувала вже американська преса. Поручник Дацько списав свої вражіння та приїхав в Америку, а звідси вони дійшли до преси. Майдан, як летунський майдан, всі вони згадувала вже американська преса.

Воєнні обовязки, відбутти летунський рейд з Італії на Україну, завели поручника Била Дацька на здавна для американців приготований летунський майдан в Україні, про що згадувала вже американська преса. Поручник Дацько списав свої вражіння та приїхав в Америку, а звідси вони дійшли до преси. Майдан, як летунський майдан, всі вони згадувала вже американська преса. Поручник Дацько списав свої вражіння та приїхав в Америку, а звідси вони дійшли до преси. Майдан, як летунський майдан, всі вони згадувала вже американська преса.

Воєнні обовязки, відбутти летунський рейд з Італії на Україну, завели поручника Била Дацька на здавна для американців приготований летунський майдан в Україні, про що згадувала вже американська преса. Поручник Дацько списав свої вражіння та приїхав в Америку, а звідси вони дійшли до преси. Майдан, як летунський майдан, всі вони згадувала вже американська преса.

Воєнні обовязки, відбутти летунський рейд з Італії на Україну, завели поручника Била Дацька на здавна для американців приготований летунський майдан в Україні, про що згадувала вже американська преса. Поручник Дацько списав свої вражіння та приїхав в Америку, а звідси вони дійшли до преси. Майдан, як летунський майдан, всі вони згадувала вже американська преса.

Воєнні обовязки, відбутти летунський рейд з Італії на Україну, завели поручника Била Дацька на здавна для американців приготований летунський майдан в Україні, про що згадувала вже американська преса. Поручник Дацько списав свої вражіння та приїхав в Америку, а звідси вони дійшли до преси. Майдан, як летунський майдан, всі вони згадувала вже американська преса. Поручник Дацько списав свої вражіння та приїхав в Америку, а звідси вони дійшли до преси. Майдан, як летунський майдан, всі вони згадувала вже американська преса.

Воєнні обовязки, відбутти летунський рейд з Італії на Україну, завели поручника Била Дацька на здавна для американців приготований летунський майдан в Україні, про що згадувала вже американська преса. Поручник Дацько списав свої вражіння та приїхав в Америку, а звідси вони дійшли до преси. Майдан, як летунський майдан, всі вони згадувала вже американська преса. Поручник Дацько списав свої вражіння та приїхав в Америку, а звідси вони дійшли до преси. Майдан, як летунський майдан, всі вони згадувала вже американська преса.

Воєнні обовязки, відбутти летунський рейд з Італії на Україну, завели поручника Била Дацька на здавна для американців приготований летунський майдан в Україні, про що згадувала вже американська преса. Поручник Дацько списав свої вражіння та приїхав в Америку, а звідси вони дійшли до преси. Майдан, як летунський майдан, всі вони згадувала вже американська преса.

ОЛ. ЛУГОВИЙ. Права автора застережені.

В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА

ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ
У двох частинах
(Перший том трилогії „Огнем і Кровою“)

Ваше високопревосходительство! Ротмістр 17 гусарського чернігівського Його Імператорського. Височества, велждкого князя Михайла Олександровича полку Паволоцький в подорожі з відпустки в полк на службу Його Величності, зголошується за вказівками відносно маршруту чернігівського гусарського полку у прикордонній області по случаю війни.

— А, манджурець! — помітив зрадів Іванов. Покликав якогось підпоручника й наказавши запровадити Паволоцького до завідуючого транспортно-комунікаційним відділом — відійшов зо своїм архієреєм.

— Що це за духовний? — вспів спитати Паволоцький, поки дійшли до відділу.

— Не знаєте? Це їх високопреосвященство, архієпископ волінський Антоній! — шалобно вимовив підпоручник.

— Ого! Титулуєте так, начеб він був вашим безпосереднім начальником! Як бачу, велика він у вас риба, — всміхаючись поглузував з підпоручника.

Чув уже Паволоцький про цього владику, ліквідатора унії на Холмщині і третього зряду православного холм-

З Офісу Воєнних Інформацій у Вашингтоні

Потрібно робітників до праці при будові кораблів.

Голова Воєнної Комісії Людської Сили, Пол МекНат, заявив, що наслідком недавньої відбудованої морської боротьби на Тихих океані, в пристанях американської військової флотії і в приватних доках на західному узбережжю — показалася велика потреба робітників.

МекНат говорить, що на основі звіту приватних підприємців, що будують і направляють кораблі, на західному узбережжю тепер потрібно около 82,000 корабельних робітників. Там тепер будують велику кількість певного типу воєнних, торгових і транспортних кораблів і танкерів, але замало є робітників.

Крім того, сказав МекНат в доках західного узбережжя треба ще 35,000 робітників до направи старих кораблів, головню в пристанях морської військової флотії.

Жінки розкупили мільони тунзинів яєць.

Воєнна Адміністрація Харчів подає до відома, що завдяки американським господарям скомлікована справа складу яєць, яка тому два тижні взад заповідала великі втрати, тимчасово розв'язана.

Голова Воєнної Адміністрації Харчів, Марвін Джонс, сказав, що на 10. червня цього року не було до подати 25,000,000 тунзинів яєць. Склади були заповнені і великий запас готовий був пропасти. Тоді суддя Джонс віднісся з прохання до американських господарів, аби вони розкупили з складів яєць і зробили місце для тих, що їх не було до подати.

„Сьогодні я хочу подати до відома“, сказав суддя Джонс, „що американські господині і торговці відкупилися на мій зазив, і завдяки їм 25,000,000 тунзинів яєць знаходиться у великих холодильних складах. Справа складу яєць тимчасово є розв'язана“.

Збільшено пайки петролію на опал.

Бюро Контролі Цін зробило заяву, що ті люди, котрі літом гріють в хаті воду олією, мають право на більший пайок.

Ця постанова увійшла в життя на першого липня 1944 року. Вона касує попередню постанову про пайки олії для огрівання води в приватних помешканнях. Аплікація можна було робити ще від 15. червня.

Нова постанова дає право місцевій Воєнній Пайковій Раді збільшити пайок олії на опал до 20 галлонів місячно на особу, а опісля ще п'ять галлонів на кожну мешкальну в тім-

ПОЛЯКИ ЗАНЕПОКОЄНІ СПРАВЮЮ ВІЛЬНИ

ЛОНДОН. (ОНА) — Польський уряд в Лондоні дуже занепокоєний тим, що „Правда“ написала, що відбите від німців місто Вільну віддано литовцям навсе. Поляки впевають, щ така заява не відповідає постановам Атлантійського Чарту, бо Вільна є споконвіку польське і повинна бути віддана не литовцям, але полякам.

Півурядовий орган „Дзєнік Польські“ написав, що поляки ніколи не згодяться на те, аби Вільна була прилучена до Литви, бо тоді полякам була би велика кривда. Вільна є осередком польської культури на сході, кажуть поляки,

хати дівчини, де його як сина обнимають та цілують. Аж життя там хоче на цій Україні та не вертати до брудної Італії, за це саме докінчує лютенант Дацько. За це саме останнє большевикам йшло, коли біля майдану для американських летунів подбали про таке село і таких дівчат. Я тільки боюся, щоб ця чаруюча „Гірль-френд“ лют. Била Дацька не заприязнилася з ним в таким характері, як цей ширий українець зі золотим серцем, з моїм другом науковцем зі Західної України Року Божого 1927.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

самім домі особу. Давніше давали тільки дві треті цього. Бюро Контролі Цін заявило, що більші пайки олії на опал тим людям, що літом гріють воду олією не є наслідком збільшення запасів олії в Америці. Це робиться тільки тому, що люди котрі тільки літом немають тих привілеїв і користей, як ті, що огрівують олією хату і воду цілий рік.

Ще одно. Збільшення пайків олії зроблено тільки на літо. Воно несягатиме поза день першого вересня, бо тоді вже люди загалом починають пасти. Від того часу олія на опал буде видаватися на основі загального пайкування опалу на 1944-45 рік.

Зміна згублених купонів.

Бюро Контролі Цін заявило, що на основі найновішої постанови торговлі поживою можуть вносити аплікації на заміну згублених, вкрадених або знижених купонів на м'ясо — товщ і на приправлені харчі. Можна робити це також на стемпси і металеві значки (токенс).

Аплікацію на замінення згублених купонів треба носити в формі Р-315. А робити це треба місцевій Раді БКЦ в районній філії або в Крайовому Офісі цієї інституції.

Сьогодні видано також постанову про те, що знижений сертифікат або купон тільки тоді може бути добрий, як на більший половини можна вичитати його пайкову вагу і вартість поинтів. Знижений сертифікат тоді лиш може бути вжитий, як на нім можна ще вичитати дату й імя кому він був виданий. Що до знижених стемпсів, то вони лиш тоді будуть добрі, як на них ще буде можна утотожити букву і число.

Знято пайкування на „ту-тонд“ черевки.

Рада Воєнної Продукції зробила заяву, що почавши від першого вересня, 1944 року — не буде пайкування на так звані „ту-тонд“ черевки, яких підшви будуть зроблені не з шкіри, а з чогось іншого.

„Секенд квартер“ купони вже уневажнені.

Бюро Адміністрації Цін обявило, що так звані „Секенд квартер“ купони з буквою „Т“, яких тепер вживають керівники таксівок, троків і оператори комерсійної транспортації взагалі, вже неважні. Їх уневажнено ще першого червня.

Бюро Контролі Цін каже, що ці купони вже заступлені новими купонами „3rd. qt“, які пішли в ужиток на першого липня і будуть добрі аж до кінця вересня.

і повинна належати до Польщі.

„Дзєнік Польські“ обурюється також на англійську пресу, яка пише з приводу визволення Вільни від німців довгі статті і каже, що Вільна є литовська. Деякі англійські газети зовсім ігнорують польські претензії до Вільни і пишуть, що це місто є столицею Советської Литви. Польська державні „Круги недоволені з такого трактування польського питання і кажуть, що вони будуть боротися за своє доти, поки світ не розуміє, що Польща перша пішла до бою за справедливий лад на світі, а тепер, коли війна добігає до кінця, цей самий світ ігнорує поляків і навіть слова не каже в їх обороні. Совети забирають Вільну, а Лондон і Вашингтон не наче води в рот набрали, пише „Дзєнік Польські“. І деж тут справедливий? За що польський наряд кров свою проливав, коли його державу вже починають розбирати?

BE 100% WITH YOUR BUY WAR BONDS

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

ЯК ПРАЦЮЄ ПІДПІЛЛЯ

(За вістками "Overseas News Agency").

Підземна преса у Голандії.

З огляду на те, що німці зачинають підозріло поводитися і що арештують багато людей та вивозять з Голандії поживу, підземна преса в Голандії звертає народові увагу, що німці до чогось приготуються. Може бути, що, не маючи сили ставити Аліантам опору, будуть покидати Голандію, але перед тим знищать її до того ступня, що може камінь на камені не лишиться.

Голандська газета в Лондоні „Врїй Недерланд“ передрукувала деякі статті остороги з підземної преси, в яких говориться, що аби не дати німцям нагоди арештувати великого числа голандських патріотів, то люди, на яких німці мають око, повинні ховатися далеко від дому і дома не почувати. А щодо поживи, яку окупанти вивозять з Голандії, скільки можуть захопити, то люди повинні все десь поховати і вдавати перед німцями, що в Голандії нема недостатком поживи. Голандські фермери, пише підземна преса, повинні триматися від міст здалека і не показуватися німцям на очі, бо інакше заберуть все фермерське добро, якого голандці будуть потребувати самі.

Голандські державні круги в Лондоні подали до відома, що в останніх трьох тижнях німці арештували в Голандії велику масу людей і тримають їх в концентраційному таборі. В Амстердамі окупанти арештували двох бувших послів парламенту і чотирьох офіцерів голандської міліції, яких також посадили в табор.

Є також вістка з Голандії, що одинадцять професорів покинули навчання і подалися до східної часті краю, щоби там пристати до партизан. Одного з них німці прилапали і будуть судити за непослух державній владі. На preliminary переслуханні професор зробив заяву, що він не хоче вчити таку молодь, яка годиться з теперішнім станом і не хоче вступати до підземних організацій та боротися за свободу. Він далі сказав, що порядна, патріотична мода не учачає до вищих шкіл, вона разом з родичами бойкує владу окупантів. Він заявив, що німці стараються вполювати в голандську молодь ненависть до жидів, що забороняють професорам викладати правдиву науку, а підсавають їм свої нацистські теорії про вищість німецької раси і цілковите банкротство демократичної форми державного правління. В області історичних наук, заявив професор, німці стараються вмовляти в голандську молодь, що історія починається з того часу, як Гітлер прийшов в Німеччині до влади. Ніякий шануючий себе професор, казав оскаржений, не може сьогодні вчити в вищих школах, бо окупанти завели їх на пропагандні кліяби нацизму.

В Данії.

До Лондону прибув старенький завідаватель державної бібліотеки в Копенгазі, Томас Дозінг, який іде до Москви в ролі представника підземного руху в Данії. На запит, як саме члени тайних організацій в Данії ведуть боротьбу проти наїздника, та скільки їх там може бути, Дозінг відповів, що він цього не знає, бо підземний рух в Данії є так zorganizований, що члени себе не знають. Тільки двох-трьох членів знає один про другого, а більше ні. А що до боротьби проти німецького окупанта, то вона ведеться систематично, продумано й дуже ефективно, так що ворог не

може дати собі ради. Прошу не забувати, зауважив Дозінг, що данці є люди, високо культурні, свідомі і свободолюбні. В нас процвітали кооперативи, істнували високі школи, бібліотеки, були не злі соціальні закони, а тепер нічо з того не лишилося. Як німці окупували Данію, то в першу чергу уважали за відповідне прочистити наші багаті бібліотеки. Прислани з Берліна „експерти“ шарпили по шафах за Марксом, Леніном, Руссом, Золею, за поступовими творами англійських й американських письменників. Забрали в нас багато дуже цінної літератури на всіх мовах і данські бібліотеки сьогодні пусткою світять.

В шкільних й університетських бібліотеках наїздники зробили те саме, а в кооперативних то так перешукували за поступовими книжками, що ці одні піде не осталося, хі-хві що члени наперед сховали. Німці з великою приємністю нищили книжки про кооперативи і такі в яких писалося про робітничу солідарність.

А як мається справа з школами? Чи нацисти стараються наїздувати данську шкільну молодь? Так, відповів Дозінг, стараються. Вони знають, що молодшу душу легко можна скривити, тому власне стараються заводити свою науку систему і морочити данським дітям голови, що нібито вони також належать до вищої норддійської раси, так самі як німці і, що вони повинні бути вдячні фіреру за те, що їх визволив від міжнародного демократичного лихоліття. Розуміється, додав Дозінг, що назагал діти не захоплюються асовими теоріями наїздника і просто сміються з них. Наприклад, коли учитель викладає, що данські діти повинні уникати товариства жидівських дітей не мати з ними ніяких стосунків, то по такій науці молодь нарочно приймає до свого товариства жидівських дітей і бавиться з ними, так якби нічого не було.

Данці справляються з окупантом дуже добре, говорив Дозінг, бо розуміють його методи боротьби, знають, чого він від них хоче і тому їм добре іде. Правда, народ мусити переносити страшні втрати, нарешті, наслідки, і навіть вмирати в боротьбі за свободу, але й ворогові наносити великі шкоди. Данське робітництво, інтелігенція, духовенство, купецтво, одним словом весь народ сьогодні об'єднаний в боротьбі проти ворога, і то так сильно, що коли він почне наступ, то поносить також самі втрати, як на боевому фронті. Падуть наші, але й німці кулі не минають. А що до саботажу, то данське робітництво так його проводить, що ні одна фабрика дотепер ще не викопала призначеної їй квоти продукції. Кілька фабрик вже висаджено у воздух, а ті що осталися, не функціонують так, як треба. Данські саботажники є добре zorganizовані і коли роблять що, то виконують на всі сто відсотків. Німці казяться зі злости, але зробити не можуть нічого.

На запит, чи німецькі військові влади ще такі жорстокі, як були з початку, Дозінг відповів, що не всі. Відколи в Советах повисили кількох німецьких старшин за переслідування цивільні, то деякі німецькі офіцери в Данії стали такі ласкаві, що коли кого арештують, то, взявши його набік, кажуть що їм прикро це робити, але мусять виконати приказ.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ І ВЕДІТЬ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ДЕ СПРАВЕДЛИВІСТЬ?

Я не пишу отсього тому, щоби обороняти проф. Чубатого, пишу тільки тому, що не можу стерпіти неправди. У „Громадським Голосі“, в числі 12-з 15. червня написав якийсь „греко-католик“, як проф. Чубатий говорив на зборах Українського Запомогового Комітету в Ньюарку. Якби я там не була, то сама могла би подумати, що то проф. Чубатий називав українців хрунцями, та забороняв послати за допомогою на Україну. Але проф. Чубатий так не говорив, а той „греко-католик“, що написав гаке до „Громадського Голосу“, видно, знав, що писав неправду, коли боявся підписати своє назвисько, а можливо не був на тих зборах, тільки йому хтось таке переказав. Коли проф. Чубатий говорив про хрунів, — то говорив тільки про визначних людей і провідників. Сказав проф. Чубатий, що добрих і щирих українців большевики вистріляли, інших вислали на Сибір та лишили самих хрунів: це є ті, що мають себе за українців, а хотіють належати до Росії. Сказав проф. Чубатий, що були „акі хруні й в Польщі, що збирались в гуцульську одіж, ішли до правительства і говорили, що хочуть належати до Польщі.

Тепер щодо того, що проф. Чубатий сказав, щоби зачекати з допомогою на Україну, то тільки тому, що нема жадного запевнення, що українці дистантуть ту допомогу. Казав проф. Чубатий: я бачив в першій світовій війні, як поляки давали допомогу українцям. Як приїхали представники Американського Червоного Хреста, то поляки завели там, де були поляки, а де українці, там допомогти не треба було. Аж приїхав Г. Гувер, українці поскаржились йому і тоді А. Ч. Хрест подбав, щоби українці дистантати поміч. І таке саме може бути в большевиків.

А тепер я скажу як я відчуваю ту послуху на Україну. Я є одна з тих, що вірю, що мій ворог це тільки той, котрий мене бе. Котрий мене не захищає, він є мій приятель. Тому я не є против того, щоби, як я дам \$5, а вони там розділяють, най дадуть одного долара для большевика, одного для жидів, одного для поляка, одного для чайного, але най дадуть одного для українця, мого брата. Але коли вони дадуть тим всім, а нічого для українця, мого брата, то це є велике пониження для мене. Тому-ж я вірю, щоби зачекати, поки ми не довідаємося, що українці, наш брат, є на рівні з іншими. Тепер коли вже розпочали акцію запомогового комітету українці, то я є певна, що брат за брата подбає більше, ніж чужий.

В однім товаристві зайшла дискусія за вище згаданий комітет, де були присутні прихильники „Громадського Голосу“. Сказав один з них: той комітет заложив „Свобода“, і вони вибрали таких людей, котрих будуть могли водити на шнурочках: куди „Свобода“ шнурочок потягне, туди ті люди підуть.

Перше хочу сказати, хто є „Свобода“? Чи не є ті люди, котрих ми вибрали і поставили там до роботи? Коли така маса людей, як члени У. Н. Союзу вибрали їх, то мусили знати, що ті люди є добрі і вірні до такої праці. Друге: чи може хто здоровим розумом таке сказати, що такі люди, які є вибрані до того комітету даблили себе водити на шнурочках? Хто таке говорить, той понижає не тих людей, але сам себе, що ліпше не знає.

Другий член сказав, що Український Другий Конгрес

MUSKRAT

The all-round Favorite

- ДЛЯ ВИТРЕВАЛОСТІ
- ДЛЯ МОДНОСТІ
- ДЛЯ КРАСИ

Тепер можете дістати вже готові зроблені футра з Hollander-blended Muskrat

у МИХАЙЛА ТУРАНСЬКОГО

Також виробимо футро з Muskrat до ваших індивідуальних вимагань.

Вступіть сьогодні і перегляньте наш великий вибір футер з Muskrat, Persian Lamb і т. д.

Купуйте з довірям у

MICHAEL TURANSKY

350 Seventh Ave., New York City

Between 29 & 30 Sts. 16th Floor

Lackawanna 4-0973

НОВІ ГОДИНИ:

- Отворено щодня до 5. год.
- Починаючи 3. червня
- Замкнено в суботу.

складається з самих поїв і скоро будуть мусити опускати той сам Конгрес заложив за Східну Прусію і вибиратися в допомогий комітет. „Свобода“ глибоку краю.

В присланні суди звіті говориться, що Кох видав розпорядок, аби кожна жива, працездатна людина негайно зголосилася до праці на полі, бо коли цього не зробить, то буде негайно розстріляна. Це перещодомсь відноситься до польського населення, якого, між іншим, Кох дуже ненавидить і каже, що коли польське селянство не зголоситься масово до праці на ріллі, то він постареться так зробити, що як приїде там Червона Армія, то відомого живого поляка не застане.

Щодо праці запомогового комітету, так ми будемо працювати, тільки не для одної партії, але без партійно для всіх тих, котрим допомочи потрібно. Щодо редакції „Громадського Голосу“, то ми віримо, що вся правда колись вийде наверх, а тим часом бавтеся такою політикою, як ліпшої не можете знайти.

ЕРІХ КОХ НА ПОМОРЮ.

СТОКГОЛЬМ, Швеція. (ОНА). — Підземною дорогою прийшла з Данції вістка, що бувший німецький комісар на Україні Еріх Кох тепер урядує на Поморю. Йому призначено зібрати якнайбільше там і в Східній Прусії хліба, бо як Советам добре піде, то німці

ПОЗІП! ОКОЛИЦЯ ТВЕРДОГО ВУГЛЯ, ПАРОХІІ: OLYPHANT, SCRANTON, WILKES BARRE, SIMPSON, NANTICOKE, HANOVER, GLEN LYON, EDWARDSVILLE, HAZLETON, McADOO, BERVICK, SHENANDOAH, MINERSVILLE, MAHANAU CITY, ST. CLAIR, MAIZVILLE, SHAMOKIN, KEISER, MT. CARMEL, CENTRALIA, FRACKVILLE.

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ ГР.-КАТ. ПАРОХІІ

В НЕДІЛЮ, 30. ЛИПНЯ 1944 Р. В LAKEWOOD PARK

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ

1.—Год. 11. Архирейська Служба Божя. 2.—Год. 3. Концерт і промови. 3.—Вечером ТАНЦІ І ЗАБВНИ.

На не торжество проситесь усіх українців. До милого побачення!

140.4 Комітет.

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—Bergen 4-0237—B'klyn 9-0582

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Сущні робітники обов'язані мати посвідку, що вони є до розпорядженості. При перенесенні до менше сущних робіт мусять мати крім цього згоду „Юнайтєд Стейтс Емплоїмент Сервіс“. „Критичні“ робітники потребують теж обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

МУЖЧИН НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ
Дістануть харч і уніформи
Цілий час або частину

ПОМИВАЧІ
ДИШВАШЕРЗ, ПАТВАШЕРЗ
ПОРТЕРИ на день і ніч
Мусять говорити по англійськи
Бонуси — платні вакації
Постійна позиція

Робітники в критичних заняттях мусять принести звідчення

SCHRAFFT'S
ГОЛОСПІТЬСЯ ЦІЛИЙ ДЕНЬ
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.
АБО ГОЛОСПІТЬСЯ 5-8 ГОД. ВЕЧІР
1381 BROADWAY (Nr 38 St.) N. Y.

ДОМОВОГО РОБИТНИКА
ДОБРА ПЛАТНЯ
Голоспітьє у н-ни Hurst
HOTEL GRAMERCY PARK
Lexington Ave. & 21st St., N. Y. C.

ПОТРІБНО МУЖЧИН
Досвід непотрібний

ЯК ПОРТЕРІВ
РОБИТНИКІВ
ДОБРА ПЛАТНЯ
ПОСТІЙНА РОБОТА

Робітники з важкої поєсної роботи мусять мати доказ звідчення

FEDERAL
TELEPHONE & RADIO CORP.
591 BROAD ST., NEWARK, N. J.

Робітників до пекінг газу
Stahl Meyer Inc.
1125 Wusckoff Ave., Bklyn, N. Y.
Від понеділка до п'ятниці

Бучерів
All ground pork men
Добра платня, стада робота
Stahl-Meyer, Inc., 172 E. 127 St. N.Y.
Голоспітьє від понеділка до п'ятниці

Потрібно мужчии до чищення
в шні 40-50 шт.
з добрим зторованнєм, 85 ц. на год.
Stahl-Meyer, Inc., 172 E. 127 St. N.Y.
Такжє 1125 Wusckoff Ave., Bklyn.
Від понеділка до п'ятниці

ПОТРІБНО МУЖЧИН
І ЖЕНЩИН

МУЖЧИН—ЖИНОК
ЩОДЕННА АБО ЧАСОВА РОБОТА
4 до 7 ГОДИН ДЕННО
ДОБРА ПЛАТНЯ
СТАЛА ПРАЦЯ
ДО ЗВІЩАЮЩОГО ЧИЩЕННЯ
В ОФІСАХ БУДНІКАХ І
ГОТЕЛЯХ В МЕНГЕТЕН
І БРУКЛІНІ
ВЕЧОРАМИ АБО ПОЧАМІ
Голоспітьє денно до
NATIONAL CLEANING CO.
9 W. 29th St., near 5th Ave.
New York City

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ДІВЧАТА І ЖІНКИ
НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ
Цілий час або частину

ПЕКАРІ
РОБИТНИКИ В ПЕНТРИ
В РОБОТІ ПРИ САЛЯТАХ
ПРИ СЕНДВИЧАХ
ПРИ ПАРОВИМ СТОЛІ
КОМІВАНКИ

КУХАРКИ
ДЛЯ ПРИЛАДЖЕННЯ ДЕСЕРУ
ДЛЯ РОБОТИ В ПРАДІЛНІ

Мусять говорити по англійськи
Дістануть харч і уніформи
Бонуси — платні вакації
Постійна робота
Нагода для авансу

Робітницї в критичних заняттях мусять принести звідчення

SCHRAFFT'S
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.
Або голоспітьє 5-8 вечером
1381 Broadway (Nr 38th St.) N. Y.

ЧЕМБЕРМЕЙДС
ДОБРА ПЛАТНЯ
Голоспітьє у н-ни Hurst
HOTEL GRAMERCY PARK
Lexington Ave. & 21st St., N. Y. C.

Робітницї до пекінг газу
Stahl Meyer Inc.
1125 Wusckoff Ave., Bklyn, N. Y.
Від понеділка до п'ятниці

Погода й военні операції

Відомий американський гуморист Марк Твейн сказав раз, що всі говорять про погоду, а ніхто в тій справі нічого не робить. Колиб він жив тепер, то побачив би, що війна спричинила зміни і в цій ділянці, та що погода стала предметом незвичайно заподлівої турботи і широко закороєних студій. Правда, це не випадено способом, як зміняти погоду, але зате незвичайно поширено знання про неї та способи, як її використовувати.

Знання погоди важне особливо для повітряної і морської комунікації. Сніжна застїль над Гудсонським заливом в північній Канаді може просунути на південь і за два три дні перешкоджувати перелетови літаків з Нової Шкотії до північної Ірляндії. Треба знати тільки, чи метелиця пересувається, та куди і як швидко.

У поміркованих полосах, таких як та, що ми живемо, погода мандрує зо заходу на схід, або з північного заходу на південний схід. Спека, яка сьогодні є в Монтані, за два дні може бути в Шикаго, а ще за день-два в Нью Йорку і Бостоні. Доші над Нью Йорком і Нью Джерзі за кілька днів можуть окутати мрякою береги Європи і припинити на кілька годин, а то й на кілька днів перелети бомбовиків з Великої Британії на Берлін і Мюнхен. Через цей напрямок вітрів перелет з Америки до Європи легчий, ніж навпаки. Вітри „полюхають“ літака до Європи, спиноують його в полеті до Америки.

Коли інформації, збирані щоденно з цілого світа, показують, що десь на Південнім Паціфіку буде тиждень-два без дощу, американські летуни заздалегідь готуютьсє до налетів на ворога з запальними бомбами, а американські залоги на суші тримають в поготовлі припаси води і пожежний лаптунок для безпеки перед вогневиими бомбами ворога.

В північній Франції тепер цінні відомості про те, чи і коли буде дощ. Від дощів залежить рівень річок і потоків, а це треба знати інженірам: чи можна буде вживати бродів, чи треба будувати мости чи може класти понтонні помості, якщо ріка широко розліється. Також важно знати, в якому стані будуть дороги: чи скоро висохнуть, чи розмокнуть.

Німцям трудно передсказувати погоду, бо вона приходить з заходу, від Англії і з Америки. Без вісток, яка погода у нас, їм трудно орієнтуватись, що буде завтра і позавтра. За те японці є в кращому положенні. Погода пересувається від них на Тихий океан. Напад на Перл Гарбор був зроблений під заслоною бурі, що пересувалась з Японії на схід.

Холодна хвиля погоди, особливо в осєні, міняє цілком

спосіб ведення війни: по замерзлій землі можна легше пересувати танки і великі тягарові автомобілі. З другого боку треба заздалегідь зміняти олії у моторах, а також подбати про те, щоб військо мало теплий захист. Несподівано відліга може унерухомити в болоті цілі валки тяжких автомобілів, а то й танків. Мороз поможє їх визволити, але сніг робить їх видними для фотографування з повітря і для обкидування бомбами.

Мряка помагає літакам надлетіти несподівано на ворога, але з другого боку утруднює цілєне скидання бомб, а на більшій висоті осідає ледом на крилах літака і може заставити його осісти.

Ось так погода виконує свій вплив на війну. Той, хто про неї точніше поінформований, може використовувати її для себе. Несподівані зміни можуть бути то корисні, то небезпечні. Тому краше, знати, якої погоди треба сподіватись, і метеорологічна служба Злучених Держав старається збирати постійно точні інформації про погду з усіх кінців світа. Це знання, це один з дуже важких засобів війни.

Загальна Рада — ФЛС.

ЯК НІМЦІ МОРДУВАЛИ ЖИДІВ В БАРАНОВИЧАХ

МІНСК (ОНА) — На сходах знищеного німцями університету зібралась американські кореспонденти й вислухали оповідання жидівського механіка з Лодзі, І. Бурштин, про винищування німцями жидівського населення в Барановичах. Бурштин оповідав про німецькі тортури жидів з великим зворушенням, бо перебув їх самий і бачив, як нацисти мордували тисячі його кровних братів і сестер. Він казав, що першу різню німці справляли жидам в Барановичах в березні 1942 року. Там був великий концентраційний табор для жидів, в яким перебували не лиш місцеві жиди, але й жиди, привезені з інших міст та країн. Всіх жидів було там більш 12,000 душ.

І. Бурштин оповідав американським кореспондентам, що одного гарного дня було обявлено, що люди мають негайно зібратись на площі перед будинком командантури, бо будуть видавати нові документи. Коли жиди зібратись, то висар заявив, що будуть видавати „документи“ двоякого рода. Хто одержить зелений, той буде мати право на життя, а хто інший — той буде застрілений. Як почали роздавати зелені картки, то наряд так пхався щоби одержати їх, що люди донтали одні по других і багато дітей та жінок згнуло на місці. Хто не міг дістатись ближче, починав губити пам'ять, кричав, проклинав матір за те, що на світ його породила; жінки ридили, а діти верещали різни-

ми голосами. Німці сміялись з того всього; жартували, імітували збожеволілих жинків і били прикладами криків.

Так було кілька годин, а потому комісар видав зелені білеті голові жидівської ради і казав, що жиди повинні самі встановити, хто з них має жити, а хто має бути розстріляний. Головою жидівської ради був адвокат Ізаксон з Баранович. Перед його канцелярією в таборі зібралась маса жидів і знов почалась тасема процедура: люди ххались оден наперед другого; слабші падали, а сильніші по них донтали. Був, так би, мовити, крик і скрегіт зубів. А що зелені білетів було мало, то скоро прибули гестаповці і шість тисяч безборонних жертв пішло на той світ. Їх розстріляли в таборі машинними крісами.

Другий погром німці робили в осєні 1942 року. Тоді розстріляли 3,000 душ, а перед Різдвом зробили третій погром і по нім в таборі осталося всього 200 жидів, переважно кваліфікованих механіків, між котрими був і

наш оповідач, І. Бурштин. Пізніше він втік і, коли Червона Армія визволила Мінськ, він оповідав нам, як німці нищили жидів.

Англії зразу сміялись, як німці грозили їм ракетними бомбами, але потому показалося, що хоч вони не є аж такі страшні, як німці казали, то всеодно роблять небачні спустошення. Уряд робить заходи зменшити небезпеку, але поки що нема позитивних наслідків. Правда, альянтська воздушна сила вже знищила

Даром пробка зилля Мілєртон ЛАХАТІВЕ

Тетер є небувала нагода для всіх, що терплять на недомогання шлунку. В випробуванні коштуєтій дієтї в зєла, а не найшли полєкєтї. Тим усім поручаємо спробувати даром зєла Мілєртон, котрє не запарюєтьє і в натуральній формї. По вжитї пробї переконатєсь, як єкучино дієють в недомоганнях такїх, як кєас шлунку, газї, нестрєпнєсть, запїр, брак апєтїту, бїль голови й інші недомогання, котрї походять зо злого травлєнєсь. Щобї переконатєсь, пишїть по пробку.

Спеціальна Оферта по зменєних цїнах.

1) \$1.00 за 1 коробку Мілєртон
2) \$1.50 за 2 коробки Мілєртон
3) \$2.00 за 3 коробки Мілєртон
Питайте за зїлєм Мілєртон у вашї сусїдїні апєкї, а як там його не мають, то пишїть до:
J. S. MILLER, Inc., Dept. U., P. O. BOX 628, NEWARK 1, N. J.
Single package not sent C.O.D. Small postage stamps acceptable. Цї цїни важї лише при замовленїї просто з головного офісу.

Дня 8. липня 1944 р. померла в 58 році життя
ПАРАСКЕВІЯ ЯНКЕВИЧ
(Лузанська),
члєнка Бр. Св. Стефана, від. 221. У. Н. Союзу в Пінаго, Ілл.
Покойна походила з міста Сколе, повіт Сколе. Останила в смутку мужа, три сини і дочку.
Похорон відбувся 13. липня з українськї греко католицької церкви св. О. Николая, відправлено на український цвинтар.
В. П. П.
Т. Шнікула, секр.

Дня 4. липня 1944 р. помер в 33 році життя
ДМИТРО БОРИК,
члєн Бр. св. Михаїла, відділу 357 в Нортумберленд, Па. Покойний походив зо сєла Стільськє, повіт Жидичєв. Полийшив вдома жєну Магду, 3 сини і одну дочку. Нєхай та зємля Вашингтона будє йому перєм. В. П. П.
А. Возний, секр.

ЛІКУЄМО ХРОНІЧНІ НЕДУГИ ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК.
ШКІРНІ, НЕРВОВІ І ШЛУНКОВІ НЕДУГИ. Геморойди й інші відходні забурєння, Нирковї й Міхуровї забурєння, Бїль у кишкєх, Шлунковї й внутрєнностї забурєння, хронїчні болячі, пухлину зєлєз, нервове ослаблєння, ревматизм і запальні жєлї. Лікуємо ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК модерними методами зі скорою пїльгою. Лучі Екс. екзамїнація кровї і мочї, застрїкє, колєкцїє казанє. Всї хронїчні недуги лікуємо науково.
ОПЛАТА УМІРКОВАНА. — МЕДИЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ \$2
DR. ZINS (28-літнє заведення)
110 EAST 16th STREET (Union Square) NEW YORK, N. Y.
Щоденно від 9. г. рано до 7. г. веч. У недїлї від 9. рано до 2. полд.

НИЖЧІ ЦІНИ
Ми можемо дати значно нижчі ціни, бо ми змінили значно свої сподівані видатки.
Наше заведення є цілковито виключене; але щого не зроблено для хвальби із жалючими конштами удержання. Тут ви заплатїть гроші — розумно!
STEPHEN J. JEWISIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS
77 Morris St., Jersey City, 34 E. 25th St., Bayonne
Phone: BErgen 4-5989 Phone: BAyonne 3-0540

ТАРЗАН, ч. 1008. Добичею ми слявця.

Рашеного й змученого горилля скоро повернено до клітки, а Тарзана вкинєно до другої.

„Це Тарзан — це гарна добича“, смїявся Феретт. „Тільки пожди, най я дістануся до Каліфорнї!“

Потім він звернувся до провідника: „Ну, ми вже маємо досить звірів наладувати цілий корабель.“

Рано можемо вибратись в дорогу до побережжя“.

Петро Ярема

інсталяції на французькому березі, але бомби всеодно падають на Лондон. Спеціалісти догадуютьсє, що німці мусять пускати бомби не тільки з французького морського побережжє, але з інших, дальших місць, які треба негайно збомбардувати.

ПРОДАЮ
ДОМИ, ФАРМИ, РЕСТОРАНИ,
САДУНИ, БУЧЕРНІ, ТРІСЕРНІ
в „ріжкого“ роду „бізнес“
Кваліфіковану нотаріальну справу,
Продаю ріжного роду асєсурацію
PETER BARTKIV
Real Estate & Insurance Broker
Notary Public
309 E. 14. St., New York, N. Y.
Phone AL 4-8254

Д-р ВОЛОД. ГАЩИЦЬ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ
І АКУШЕР
690 S. 19 ST., NEWARK, N. J.
Tel.: Essex 3-5066
Уривковї години: Від 1 до 3 понов.;
від 6 до 8 вечір.
В недїлї згідно з умовою.

БОЛІНІТ
Рашн на ногах, опухлі ноги, набрїжєні жєлї, болочї ноги, флєбітїс (запалєння жєлї), напухлї або болочї колєна чи кїсточкї і рєматичнї наду, успішно лікуємо новими європейськими методами без операшї.
Лїкує згублєння літєвї і котїєвї. Офісовї години: в понєдї і четєр від 1 до 8:30 вєчєр; в п'ятї і суботї від 1 до 5 вєчєр; в недїлї і свєтї нема уривковїх годїв.
Dr. L. A. BENLA
320 W. 86 St., New York City
Більше Бродвєй.
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ.

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН
І щещє ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ
KANAI KAIN
FUNERAL HOME
433 STATE STREET,
PERTH AMBOY, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН
І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга щира і чесна
383 Morris Avenue,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУРЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
зариєдує погребам по \$150
ціні так зважїтї ви ОБСЛУГА НАКРАЩА.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
— на —
ФІЛДЯДЕЛЬФІЮ
в околиці
МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.
Tel. MARKET 1320.
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимаєтьсє похоронами в БРОНКСІ, БРООКЛІНІ, НЬЮ ЙОРКІ І ОКОЛИЦІ
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.) BRONX, N. Y.
Tel.: MEtross 8-6577